

ԶՕՆԷԼ

ՃԼԻՐԻՏԻՎ ՏԼՊԼՐԻԷ

ԵՏԻՏ 4

1855

16 ՕԴՈՍՈՒ

ԷՐԻՅԵՆՍ ՈՒ ԹՅՐՊԻՆՏՈՒ ԸՍԸՍԸ

ԷՐԻՅԵՆՏԻՆ՝ սանս նէ էթմէսինի իստէր իսէն՝
սէնտէ ախէրինէ ծուռ էյլէ տէմէր՝ ինսանա մէրհամէթ
նասիհամթ վէրմէր տիր։ Պիր քիմսէ սրգընթըյա ախշ
տիւ։ Խիթէր քի պիրիսի քէնտիսինէ էլ թու թուս ոլ
սրգընթըտան գուրթարսըն։ Վէ իսթէմէզ քի՝ կէօրտիւ-
յիւնտէ՝ պանա նէ՝ պէն մի դալտըմ պունու գուրթա-
րաճադ տէյիպ՝ էօթէ հանրնա կէչոն։ Նսան քէնտի-
սինի ոլ տէրէճէ սէվէր քի, լիսանէն սէյլէմէղէ չէքէն-
սէ տախի՝ դալպինտէն տրզու էտէր քի՝ քէնտէ ուզու-
րունա պիւթիւն տիւննա թէլէֆ օլսուն, թէր քէնտի
սէլամէթէ չըդօրն։ Պու սրգուլսրըն հիշ պիրիսի-
նի Էֆէնտիսիզ հասադ էթմէզ, անճադ պունրարը էօլ-
չիւ գօր ախէրիյլէ կէչիւմէ Թիգէ։ Սրգընթըտա պիրի-
նի կէօրտիւն, պանա նէ՝ տէյիպ կէչմէ, ծուս իմտատա
Էթի՛շ, չիւ՛քիւ սէնին սրգընթըտա տա Խիթէրսին քի
ախէրի սանա Էթիշոն։ Պիրնի պէլոյէ տիւշմիւշ

կէօրիւր իսէն՝ ծնու սէլամէթէ չըգարմագ իշիւն սէն սրգընթըյա տիւշմէյի հէօզիւնէ սլաճադ սըն . չիւնքի սէն պելայէ տիւշէր իսէն ախէրինստէն պու կիպի իյա . նէ մաթլուպ վէ արզու էտէրսին : Պու շիօյտա տալ լաւըրտան՝ արզուլարըն հօյունտա տըր . անճադ հալընըզ քէնտին իշիւն պու արզոյյու էտիպ՝ ախէրին հազ . գընա նէմէ՝ լազըմ տէյէնլէրին սըրասընա կիրիսէն՝ արզուն նապէճա վէ նահազ վէ հարտմ ոյուր :

Պու կիպի թէնպիհին իճրասը սըր քի՝ մէրհամէթ տինիլէ պէրասէր տիննայէ կիրմիշ տիր , վէ տինսիզ լէքտէ մէրհամէթ օլմազ . վէ պազէն տինսիզ քիմսէլէր տէ մէրհամէթ կէօրիւրսէն՝ հալընըզ ծնու աննայա պի լիրսին քի օլ տինսիզտէ վազթըյա տին վարըմը , հախտ տ տին թալիմաթլարը գուլազընա էրմիշ : Վըրլարտա վէ շէնլիքսիզ հերլէրտէ օճագ պաճասը վէ տու վաք օլմազ . պուշլար էվէրէ վէ գծադլարա մախուս տուր . վէ նէ վազըթ շէօյտէ վէ շէնլիքսիզ հերտէ պէօյլէ պիր շէյ կէօրիւրսէք՝ ծնտան պահս էտէրէք՝ պազը գըրլարտա վէ շէնլիքսիզ հերլէրտէ թապիաթտան օճագ պաճասը վէ տու վար պիթէր իմիշ տէմէյիլէ քիմսէյի գան տըրամայըզ , անճադ քէնտիմիզը՝ ղէվքէնտիրիր իզ : Քէզալիք պազը տինսիզլէրտէ մէրհամէթ կէօրիւր մէրհամէթ իշիւն տին լազըմ տէյիլ իմիշ գանն էթմէք տէ ղէվքէնիլմէյէ լայըզ հալտէն տիր : Վէ պէյն էլ նոս՝ ինսաթ տինին հարըսը տըր տէմէնին՝ շու գըտար ղալ հաթը վար տըր քի , ինսաթ տինին նէ՝ հարըսը տըր՝ նէ՝ պիւթիւնիւ տիւր , անճադ տինին մահսուլու տուր , վէ մէյվէ աղաճըն հարըսը տըր տէմէք նէ՝ ֆիքրէ ալմուս պիլիքսէ՝ ինսաթ տինին հարըսը տըր տէմէք օլ ֆիքրէ՝ ալմուսըզտա հիշ ղալիթթը օլմազ :

Ի Խենոսի միջ տ'անապե կելուպ՝ հայրենիք իտոյեց մին
 լիճիսէ պէյան էթաղի սա ճիհ աշնի ճէմի միլէթէ
 րէ վազ էթմէքիդի թէրթիպ. էթմէգտէն էվիլէ մէրհա
 մէթ տէտ'քիէրի շէյ տիւննատա. հօղ ուտու : Ըճապո
 է քի (չունան վէ. Սոմա տէվէթէրինին թէվարիսլէ
 րինէ մոհարէթ քէսպէտէն քիմնէլէր պիզէ կէօթէրէ
 պ'իլիւրէր մի : պու տէվէթէրին ճանկը վադթընաւ
 վէ ճանկը պէրտէսինտէ խասթէխանէ պուշունտու .
 փազըլար իչին պիր հէր թախիս օլունմուշ վաթ մը
 ըտը : պունդարը կէօղէթմէք իչին առէմ թայէն օ
 յունմուշ մու իախ : Պու մէմալիքտէն ույուզլարը տի
 շարը էտէրլէր իտի : փադաթ պու ույուզլարս մէրհու
 մէթ տէյիլ . ահալիլ պէլտէյի օնլարըն իլէթինտէն
 վիպայէ իթմէք իտի : ույուզ մէվէքէթտէն տիշարը
 չըգտըգտան սօնրա նէ՝ օլուր իսէ օլտուն՝ քիմնէնին վա
 պիթիէ ճալի տէյիլ իտի : Պիր առէմ պուլաշը պիր իէ
 լէթէ միւպթէլա օլտուղու ճալտէ՝ եանընտա քիմնէ գալ
 մու ճէփաի գաշարլար : վէ օլ քիմնէ իլէթինտէն էօլ
 մէյէճէք իսէ տախի՝ աճլըգտան վէ զարուրէթտէն վէ
 պիշարէլիքտէն էօլիւր իտի : Թանրամաղլարը քիմնէյի
 աճլըգտան էօլիւր կէօրսէլէր պիր լօգմա էքմէք վէր
 մէզլէր իտի : վէրսէլէր տախի՝ էօլիւրտէն գուրթար
 տըդլարընը սէպէպ թու թարազ ճէմի վազըթ օնլարըն
 էօրիւննէ սաճիպ քէնտիլէրի տիրլէր կիպի տափրանը
 լար ըտը : Պիր առէմին պիրինէ պօրճու օլուպ էօրէյէ
 մէզ օլտա՝ պաղըլտամազ լափղը օնլարըն ֆիթրինտէն տա
 խի կէզմիլ օլմայըպ : էկէր ոլ առէմին էշտարընը սաթ
 մաղըլա ալճէլէրի թահաիլ օլունուր իսէ՝ սաթտըրըրուր
 ըտը : քիթայէթ էթմէզ իսէ՝ էշլինի վէ էվաթլարընը
 տախի հէպիր փազարընա չըգտըրը սաթտըրըրուր ըտը :

վէ՛ պունուհուլա՛ պա մաթըւալարը տօլմայընճա՛ պօրճ
սահիպինի քէնտի էվէրինաէքի մահպուսխանէյէ գօյուպ՝
(չիւն էսքի Հումա պէօյիւքէրինին էվէրինտէ պորճա
մահպուսխանէ օլուր ուտու), էկէր օնարը աճլըղլա
էօլտիւրսէլէր՝ մէրհամէթ էթմիչ օլուրար ըտը . չօղլա
ըն օլմուշ քի՛ պօրճլունունն էթինի փարչա փարչա գօ
փարարադ ազիմ էղիէթէրիլէ էօլտիւրմիւշէր տիր . վէ
պիր պօրճլու պու միւնվալ իւզրէ պլաճագլըսընն է
լինէ կէլէր իսէ՛ էօլէճէյի շիւպհէսիլ իտի . օլ վազթըն
շէրաթթը տախի պունա՛ գարըշմազ ըտը : Վէ շիմաի՛
պօրճ իշիւն քիմսէնին պաշընը քէսմէկէր պէլիլէյիշի
տախի քրիստոնիալըղն հասանաթը տըր : Ետիրէրէ
նաւը պագարար ըտը իսէ՛ կէլէճէք տէփատա օնու թա
րիփ էտէրիզ :

Վրիստոնիալար մապէյնինտէ կէօրինէն մուհապ
պէթտին նաշի հասանաթլար քրիստոնիալըղն իլք վապ
թընտա չօլճա կէօրինմէքիլէ՛ պութփէրէսթէր տա
խի պունա եկէթէնմէք իսթէաիլէր . հաթաա Յուլիա
նոս ուրացող Հումա իմրէրաթորու օլտուղունտա
պութփէրէսթիյին ինդրադ պուրմագտա օլան շէրէֆինի
տէփա արթըրմագ պղլուսու իլէ՛ Լչնկիւրիւ նահիէսին
տէ պութփէրէսթիք մէղհէպինին պաշ մէմուրու Ար
շակ նամ քրմապետէ պիր գըթա ֆէրման , վէ պիր տէ
պիր անէր քրմապետէ կօլլամըշ տըր : Պու ֆէրմանլա
րըն խիւլասաթընը իշ պու մահալէ տէրճ էթմէք միւս
սիպ կէօրինաիւ : Վէ մէղքիւր պիրլինճի ֆէրմանըն
խիւլասաթը պու տուր :

“ Մէղհէպի բուլֆինն րէվիշի լազըմը կիպի օլմա
մասը՝ պիզիմ թագսիրաթըլըգտան տըր : Ալլահար թա
րաֆընտան հէր պիր շէյ ազիմ վէ քէպիր վէ հէր պիր

Թարգմանագրան վե ու միտի միտեն եօդարն տըր : Աւոյ
լէյեճէյիմ խօթմ էթմէք օլմաւն , պունսան պ'ր վա ,
գըթ ադտեմ պուն զատար տէյիլիքիք քիմ ումար ըտը ,
անճագ զանն էտէյիմ մի քի պուն գատարը էլ վէրիւր ,
ալլաճ պղըղըն տըթըպ շերէֆ պունմաւնըն , սեպէպինե
տէ պագալըմ : Ալէ պուն սեպէպլէր՝ հապանճը վէ
միտաի'ր քիմսէլէյի գապուն էթմէլէրի , վէ էօլն
կեամնէլէ մադայէտ օլմաւարը , վէ ալլաճ էլարընտա
կեօթմէրտիքլէրի աղըրըպ թապլիտի տի'ր , վէ պիղէ
պունլարն սաճճանէ մալիդ օլմադ լապըմաւը : Ալէ
եաղընը սենն էօյէ օլման քիֆայէթ էթմէզ , ինկիւ
րիւ պալէթինն ճէֆ մէղճէպ մեմալլէրի էյլէ օլմա
լը տըրլար : Ալէրէք նաոիճաթըրա , կերէք դօրդուն վէ
րէրէք օնլարը դանտլ'ր քի էյի քիմէլէր օլտունլար , վէ
օլմաւալլարընտա մեմալլէրիլէրինտեն աղ էյլէ : Քեն
տի լարը լարըյլա վէ ու շաղլարըյլա պիլիքա՝ ալլաճ
լարա խլըմէթ ու իպատէթ էթմինլէր , վէ էվէրինտէ
վէ ֆա իլլալարընտա գալիլալըն պունլունմաւաւնա տըգ

1 Յուլիանոս վէ ախէր պաթմէրէսթմէր չօդ Ալլա
լա ճարաթպատէթ էթմաթլէրի իլիւն եաղընը պ'ր Ալլա
ճա իպատէթ էտէն Քրիստոնէալարը պ'լէթիւն պ'լէթիւ
նէ Ալլա ճարը զանն էտէլէր իտի :

2 Քրիստոնէալարըն աղըր պաշը վէ քնամիլ ախ
էադտար օլմաւարը առնէին պէյէնտիլի օլու պ Յուլիանոս
պունտա պէյէնտիլէր էտէմէտիլի իլիւն թապլիտ տիլլէր
տէլէրէք թաճաի'ր էտէր : Ալէ կեօրտիւյիւ էյլիլէ ֆէնա
սուրէթիմ տոտ էթմէք մաճաւալարըն տայմա առէթի
պունլունմաւաւնա :

3 Յուլիանոս տայիմ Քրիստոնէալարա 'ալլաթ
սուրէթիլէ գալիլալ տէր : Յուլիա պի'ր Տէրիճոտէն

գաթ էթմաներ : Պատեհոն ճնշարա խապեր վերքի պուրջարա գուրպան էթմէք մեմուրիէթմնտէ օրանլարոն : Թէադրոյա կիթմէք , վէ տլադ վէ իթիպարսրդ սէնաւ աթէ եւլթէնմէք եադըլմադ : Իթաթ էտէնլէրէ րա յէթ էյլէ . սերքէլլէք էտէնլէրի գաւու վէր :

» Եապանճըլարա ինաննիէթ իճրադ էթմէք իչիւն հէր պիր շէհրտէ պիր գաչ թանէ խաթէհիանէ պնա էյլէ , վէ փըդարալար օրոյա գապուլ օրունսուն . աէ յիւքի սալթ պիզիմ թապըմտան , իլաւ քիմ վէ նէ սը նըփաան օլուր իսէ օլսուն : Վէ պու խայրաթ իչիւն իգթիզա էտէն ագճէնին թէաարիքի զըմնընտա էմր էթմ քիլիմքի՝ ճէմք Լնկիւրիւ այալէթիտէն սէնտէ օ թուզ պին քիլէ պուդտայ վէ սլթմըլ պին մէտրէ շաւ րապ վէրիլսին : Պուելարըն պէշտէ պիրի գուրպանճըլարըն խըզմէթիտէ օլան ֆազըլարա վէրիլիզ պաղը սահիպսիզ հապանճըլարա վէ տիլէնճիլէրէ թազսիմ օրունսուն : Աիրա եէ հուտիտէ տիլէնճի եադ իքէն , վէ իմանսըլ գալիլալըլար քէնաթի ֆազըլարընտան մատէ պիզիմքիլէրի տախի կէօզէտիր վէ պէսլէր իքէն՝ պիզ պիզիմքիլէրի իւզ իւթիւ պրազալմ մը : Եէհրիլէրէ էօյրէթ քի պու իչլէրէ հարտըմ էյլէսինլէր , վէ րէնճ պէրլէր քէնաթ թօփրադ մահսուլթարընըն թուրֆան տալարընը սլա հլարա վէրսինլէր : Օնլարա գանտըրքի պու միսիլիւ ճէօմէրտիլքլէր պիզիմ ուսուլի դաաիմի միզտէն տիր՝ : » Պուելարը սէօյլէաիքտէն սօնրա Զու

տէ Վրիստոնէալըլըն լէրէֆ պալմալ պապընտա հազըլ զըմըլ վէճհլէ՝ գալիլիալըլարըն թէդքիէսի պօզըզ ըտը :

1 Վպա պուելար ուսուլի գաաիմլէրի խոի . ֆաւ գաթ խայրընը պու թխանէ մեմուրլէրի կէօրիւր խոի . ալ լէստէվի ֆոդ արալարա վիրմէք իչիւն պու թէրթիպ քիւլէլէն ճէսիւ վէ Վրիստոնէալարտան էօյրէնիլմիլ խոի :

զիանոս՝ Համբրոս շաիրին պիր գասիտէսինոէն շէհատէթ
աթըր, քի եապանճըլար վէ փագըըլար հագ թարափըն-
տան կէօնտէրիլմիշ օլտուղու իչիւն ծնըարա իյանէ էլթ-
մէք պօրճտուր տէյիւ Լըմէոսուն սէօյլէտիյինի զեքը
էթմիշ աիր: Ընճագ Լըմէոսուն տա պէօյլէ սէօյլէմէ-
սի՝ հայր Արրահամա միսաֆիր սուրէթինտէ իւջ մէ-
լայիք կէլմէլէրինին զեքրինի հազի օլտուղունտան՝ եինէ
ասըլ թէմէլ՝ Ալլահըն իշամ էյլէտիյի սահիհ տինտէ
պուլունուր: վէ պուլթփէրէսթ քիթապլարընտա պու-
լունան պաղը պու մէրթէպէ շէյլէրին ազիզ քիթապլար-
տան ալընմըշ վէ ախէր սուրէթէ կիրմիշ օլտուղու ի-
լէրուտէ թափսիլ օլունամագ աթըր:

Յուլիանոս քելամընը շու թարգըլա իլերլէտիր:
« Օլապիթան հանընա սէյրէք կիտին, վէ սըղճամէք-
թուպ եաղըն ծնըարա: Պիր շէհրէ պիր եէնի զապիթ
հիրտիյի վագըթ իսթիգպալինէ կիթմէյին, պուլթա-
նէյէ կէլտիքլէրի վագըթ ծնըարըլա կէօրիւշիւն: Պուլթ-
իանէնին ալլուսունտա տուրսունըր: վէ սօլտաթլար
պունըարտան իլէրի կէլմէյուպ՝ կէրիտէն կէլսինյէր:
Պիր զապիթ պուլթիանէնին զափուսունա կէլտիյի ան-
տէ պալաղը ատէմ սըրասընա կիրիր. ծնտան իչէրիտէ
հիւքիւմ՝ մալիւմիւն օլտուղու վէճհ իւզրէ՝ սէնին է-
լինտէ տիր: ալլահըն էմրի պուլ տուր: վէ պունա գար-
ըլ գօմագ՝ ատէսիսիզիք տիր: Բէսինօնգ ահաիսի էկէր
ալլահընըն վալիտէսինէ րայէթ էաէրլէր իսէ՝ անէրէ
իմաստ էաէրիւմ: էթմէտիքլէրի հալտէ՝ օլլարա զայէթ
կիւճէնիլիւմ: »

ԼՆՊԻՆՏԻՄԻՅԱՆ ԺԵՄԻՆ ԴԻՄԻՏՐԻՍԻՆ
 պաշտօնական անունով շերտի պաշտօնատեղի
 ֆինանսիսի պաշտօնատեղի խառն իւզեմիտե Եղիւ պաշտօն
 կեօմբււմեմիտե իւզեմիտե կիւնիւտե աղաւթ պաշտօն
 տեղի շերտի, վե պաշտօն կիւնիւտե մեմիտե քեմիտե շերտի
 լարեմա կեօրիւտեմիտե տիր : ԼՆՊԻՆՏԻՄԻՅԱՆ ԴԻՄԻՏՐԻՍԻՆ
 լա վե խառն իւզեմիտե վե աղաւթի տիրիւմ մեմիտե վե աղ
 լարեմա աղաւթիտե շերտի խառն իւզեմիտե շերտի կիւնիւտե
 շերտի քի ԼՆՊԻՆՏԻՄԻՅԱՆ շերտի, վե սրաւթ քաճանայա
 պաշտօնտեղի վե պաշտօնտեղի վե շերտիտե պաշտօնտեղի
 շերտի կիւնիտե վե շերտիտե շերտիտե, վե Եղիւտե շերտի
 վե իւզեմիտե կիւնիւտե տիրիւտե (Մատի . Ժ . 21)
 Պիր գիւտե շերտի շերտիտե կիւնիտե գիւտե աղաւթ
 տեղի սօնրա Գաղիկիտե կեղեր լաւե քեղաւթ տեղի
 պեմի ինտե կիւնիտե լաւեմիտե Եղիւտե շերտիտե . Եղիւտե
 Եղիւտե շերտիտե . վե պեմի իւզեմիտե կիւնիւտե լաւեմիտե
 իւտե : (Մատի . Ժ . 21) Սօն տեղի ԼՆՊԻՆՏԻՄԻՅԱՆ
 կիւնիտե քեղաւթ տեղի . իւտե Եղիւտե շերտիտե
 շերտիտե . քաճանայապաշտօնտեղի պեմիտե Եղիւտե
 քեմիտե պեմիտե պաշտօնտեղիտե վերեմիտե . վե շերտի
 պեմի շերտի շերտիտե տեղիտե քեմիտե սօնրա խառն շերտի
 քաճանայապաշտօնտեղի . վե իւզեմիտե կիւնիտե տիրիւտե
 ի . 18 . 19) Վե սօն կեմիտե աղաւթիտե քեմիտե աղ
 շերտի լաւեմիտե վե աղաւթ շերտիտե Եղիւտե վե շերտի
 շերտի

է եւմէյէ վէ իշմէյէ վերտիրտէն սօնրա օնջորա օլ ախ-
շամ հանընտան տաղըլաճագ օլտուզլարընը աննատըլ
տիրիլտիքտէն սօնրա Գալիլիա տա կէօրիւշիւր իւզ տե-
տի (Սատթ . իշ . 32) :

Վէ Լշֆէնտիմիլին քէնտի էօլտիւքտէն սօնրա տի-
րիլէճէյինի էվէլտէն խապէր վիրմէսի օլ տէրէճէ աշի-
քէտր պէր մատտէ իտի քի , խաչտան էնտիրիլիպ մե-
զարա գօնտուգտան սօնրա եէհուտիլէր Պիղատոսս կի-
տիպ տէտ'լէր . շու միւֆտիտին (Յիսուսուն) իւզ կիւն-
տէն սօնրա տիրիլէճէյիմ տէտիյի խաթրըմըզա կէլիպ
սանա կէլտ'ք քի , մէզարը պէքէմէյէ սօլտոթլար վե-
րէսին պիզէ , կիթսիլէր մէզարը պէքէսինլէր . ճլմոյա
քի չըրազլարը կէճէլլէ կէլիպ թէնինի չալմըլար վէ
տիրիլտի տէ մէզարտան չըգար տէսիլլէր (Սատթ . իշ .
63 . 64) : Պաւկարըն պու սէօզիւ էվէլլէքի օլան միւ-
ճիւզաթլարա գուվլէթ տէր : Պիր առեմ պէն էօլտիւք-
տէն սօնրա տիրիլէճէյիմ տէր իսէ՝ իշիտէն կիւլէր . Լշ-
ֆէնտ միլին պու սէօհպէթի տէմէսինտէն գօրգմալարը
նէտէն նէշաթ էթտի : Լշպէթ պու միսլլիւ գուտրէ-
թէ մալիք օլտուգունուն թէճրիւպէսինի էթմիլլէր իտի :

Եէհո.տի մլլէթ պաշըլարը Լշֆէնտիմիլլէ պու տե-
րէճէ խուսումէթի կէօթիւքտէն սօնրա՝ յարութիւն
ալմըշ օլտուգունուն հալատիսինի գալիաթմագ իշիւն ճէ-
մի գուվլէթլէրիլլէ չալըշաճագլարընա շիւպհէ սօղ ու-
տու : Յիսուս յարութիւն ալտը , գերեզմանը պէքէ-
մէյէ նասպ օլունմուշ սօլտաթլար պու խապէրի քէնտի-
լէրինէ կէօթիւքտիւլէր իսէ՝ պուշլար օլ սօլտաթլարա
հալըճա ագճէ վէրիպ բազի էթտիլէր քի՝ պիզիմ ույ-
գումուզ կէօթիւքիւշ իտի՝ չըրազլարը կէլիլլէր Յի-
սուսուն թէնինի գերեզմանտան չալմըլար հալատիսինի

Քաշ էթսիններ . միզ պունու պեօյլէ սէօյլէյին , գա-
սուրունու գայտ էթմէյին տէտիլէր : Պէլլի եա , պեօ-
լէ պիր եալանը եու թտուրմագ իչին , վէ կէճէ պէրլէ-
մէյէ նասպ օլմուչ պիր գաչ նէֆէր սօլտաթլարըն քէն
տի թագրիրլէրի միւճիւպինճէ ույոււմագ թէօճմէթինին
իճապը օլան թէքտիրտէն խէլաս օլմալարը իչին ագճէ
սանտրղընը աչմագ իճապ էտէր իտի : Լաքին քիմ ինա-
նըր քի՝ պիր պէօլիւք ասքէր՝ ախէր պիրիսի կէլիպ
Յիսուսուն թէնինի մեզարտան չալմասըն տէյիւ մախ-
սուս գերեզմանըն հանընտա պէքճի գօնմուչ իքէն՝ Տիչ
տէյիլ իսէ նեօվպէթ իլէ ույանըգ տուրմագ րէսիինի
տախի ունու թմուչ օլուպ Տէփ պիրտէն ույուսունլար ,
վէ ճիւմէսինին ույգուսու տա օլ տէրէճէ աղըր օլուն՝
քի մեզարըն իւզերինէ իճթիաթէն գօնուչան պէօյիւք
գափագ թաշընըն իւզէրինտէն եու վարլանմասընըն կիւ-
րիւթիւլիւ սէսինտէն ույանմասընլար , վէ պու ճիւմէ
իլէ օլ աղիզ թէնի չալանլար յիսուսուն չըրագլարը օլ
տուգլարընը պիւսինլէր , վէ պէօյլէ շահատէթ էթսինլէր :
Պիր շահիտ պիր մատտէյէ շէհատէթ վերտիյի հալտէ՝
պէն ույուր իքէն պու պէօյլէ օլմուչ տէր իսէ , օնուն
շէհատէթի Տիչ պիր մահքէմէտէ տիյնէնիլմէզ իքէն՝
եէհուտիլէր պու միսիլիւ մէսմու օլմայաճագ պիր շէ-
հատէթէ իթիպար վէ գուվլէթ վերտիլէր : Պիղատոս
Հոովմալը պիր պուլթ փէրէսթ զապիթ , Յիսուսա տէ-
միշ իտի քի՝ սէնին միլլէթին վէ քահանայապետէր սէնի
պէնիմ էլիմէ վերտիլէր (Յուճ . ԺԸ . 35) . վէ ֆիլ-
վագը եօյլէ ուլիւր իտի քի՝ Եէհուտի միլլէթի պէօ-
յիւքտէն քիւչիւյտէք ճիւմէսի Յիսուսա խասիմ ,
օնուն շէրէֆինի իպթալ էտէճէք հալատիսի հէր նէ
գատար հալան օլուր իսէ տէ չապուք ինանըլար . վէ

Յիսուսս Եկեղեցին պիր գաչ գալիկալը պայրգճրարըն,
սեօղիւ գալեմէ կէլմէզ : Պու պէլլեկէյիշինին իւզերինե
ազճէ գուվլէթի տախի իլավէ օլունուպ՝ սօլտաթյարըն
Եկէհուտիլէրտէն աերսաւմաղըլա չըգարտըզլարը եալան
հաւատիսին տաղըլմասընա մանի օլմատը : Պադաթ
Հռոմա իմրերաթօրունա եազտըղը րէամի թահրիրաթը
նա մութլագա պունուն սահիհինի եազմըլ օլմալը տըր :
Օլ թահրիրաթըն սուրէթի՝ էվլէլ զէման թահրիրաթը
լարընըն էքսերիսի կիսի զայպ օլմուշ օլուպ՝ չիմտի Պի-
ղապոսն Տէբէրիսա, Եաղալըլ Խագրիլ իւնվանըլըլա
պուլունան վերագէ գալպ վէ սօնրատան տիւզմէ օլտու-
ղունու նաղլէթիմիզին սըրուսընտա պէյան էտէճէյիզ :
Ընճագ՝ Պիղատոսուն Տիրերէ հազտըղընտա՝ Յիսուս
յարութիւն ալմըլ օլտուղունա չէհատէթ վերիլմէսինին
շու էսերի վար քի , Լէֆէնտիմիզին յարութիւն ալտը-
ղընտան գըրզ էլլի սէնէ գատար սօնրա Յովսէպոս նամ
Եկէհուտի մուէլլիթ Լըրուսաղէմին վէ տաճարըն ալընըպ
երգըլմասընըն նագլի պապընտա նէշը էթտիյի թէվա-
լիս քիթապընտա հասպ էլ իճապ Յիսուս էֆէնտիմիզին
զիքրինի էթտիյինտէ , չիւն օլ վագթըն Հռոմա իմրէ-
րաթօրու վէ պէյիւթլէրի իչիւն եազար ըտը , չալըն-
մըլ հաւատիսինի քիւլլիւէն սարֆի նազար էտիպ՝ Յի-
սուս էօլիւպ կէսմիւլտիւքտէն սօնրա պիր գաչ քիշիյէ
սաղ վէ հայաթաէ կէօրիւնմիւշ օլտուղունու իշիթտիք
տէր : Յովսէպոսուն պու քէլամընը իճապ իտէն թէֆ-
տիշի իլէ մուախսերէն իշ պու ճերիտէմիզտէ թաֆսիլ
էտէճէյիզ :

Քիւ վագը Յովսէպոսուն իշիթտիյի սահիհ իտի .
Յիսուս էֆէնտիմիզ յարութիւն ալտըգտան սօնրա չօգ
քիմէլէրէ կէօրիւն միշ իտի . լաքին պունըլար զօրգագ

օրուս՝ վէ տիշարտա ճէմի նասըն աղղընոտ կէզէն չարն
 մը Հաւատիսինի եալընըլ քէնտի - չէհատէթլեր' յիլէ
 իպթալ էթմլյէ ապա ումիա էրի օլմայրալ , սէսէր' նի
 քէսմիլէր պիր թարափա չէքիլմիլէր իտի : Պաղը եա
 լան վար տըր քի՝ թարափտարըդ եալանը օրուր . վէ
 տօղըռուսունու սէօյլէլէն օլ թարափըն մուղալիլի սընը
 փընտան ատտ օլունմաղ ըսա պէլայլէ օղըտր . վէ ետա
 նը չըդարան եախուա եօրիւաին թարափ դու վիլէթլի
 օլտուղունա՝ տօղըռուսունու սէօյլէլէնի պլլալլայանլար
 տա խի օլուր , նէ վաղիթէն տէրլէր . տօղըռուսունու սէօյ
 լէլէլէնք սէն մի դալարն . պիլտիլին աօղըռուս սէն պիլ ,
 պօշ պօղաղըղըլա իւզէրինէ պէլա կէթիլթէնին տէմի
 նէ՝ տէրլէր : Ըռաքեալլար՝ վէ Յիսուսու յարու թիւն
 ալտըդտան սանրա հոյաթտէ կէօրէնլէր տախի գըրդ
 կիւնէտէք տիշարըլա Հաւատիս էթմէտիլէր : Պագաթ
 պունլարըրքի սալթ գօրդու տէլիլ իտի : Պուհաս աւե
 տարանիչին նաղլի դալլինձէ՝ Լչփէնտիմիլ օլ գըրդ կիւ
 նիւն դարձընա առաք'ալլարա կէօրիւսիւս՝ Ըլաճըն
 փատիշաճըղընըն իւզէրինէ սէօհպէթ ու միւպահաստէ
 էտէր իտի . (Պորճը , ա . 3) վէ թէնպիհ էտէր իտի
 քի Լըռուսաղէմտէն պըլըմայրալ թարիթիլին քէնտիստէն
 իլիթաթլէրի միլթէսէլլինին (Հոգին սուրբուն) կէլ
 մէսինէ միւնթաղըր օլտունլար : Ըռաքեալլար զաթէն
 գօրգադ քիմնէլէր օլտուղլարը՝ Յիսուս էփէնտիմիլին
 թուլթուլտուղու կէձէ ճիւմէսինին պիրտէն գաչմասըն
 տան . վէ հէփսինտէն զիյատէ փերփաղըլըդ թասլայրալ
 քահանայապետին գօնաղընատագ Լչփէնտիմիլին էքսէ
 սինտէն կիտէն Պետրոս առաքեալըն պիր խըղմէթճի
 գըղտան գօրգուսիլ իւչ տէֆա ինքեարէ իրթիքեալ էթ
 մէսինտէն մալիւմ օլմուտու . վէ Լչփէնտիմիլին յա

քութիւն ստորոշներ կէորմիւշ օյմաւորո՛ւ պու գորդագլ
լըղարընը տէ՛ֆ էթմէտի, պունուն իջին հալիյէ տի
շարը չըգմայրպ կէորտիւքլէրին՝ ուլէ մէ հալատիս էթ
մէյէ նէ՛ ճէսարէթլէր՝ վէ սէ՛ տէ մմա՛ր՝ էթլ՝ րի օլմաղ
ըլա . մուղայիրի օլան հալան հափատիսին կէ՛ էք Նրու
սաղէմտէ վէ կէրէք ճէ՛ֆ Նէ հաւտիստանտու տուլլմա
սընա գըրգ կիւն մէյտան վէրիլիշ օլտու : Վէ՛ օլ գըրգ
կիւնին իջինտէ տէ՛մ օնու տա տույա պիլաի քի , Հիւ
սուսուն աղիզ թէնի գիքիզմանտան չալ նմիշ օլտուղու
հափատիսի րէսմի հափատիս սըրասընա կէչմիշ տըր .
Հոռմա տէվէթի թարաֆընտան Նէ հաւտիստան այա
լէթինէ մուհաֆըղ նասպ օլունան Պիղատոս վէ ճէմի
թէփապիլէրի էօյլէ պլիլիլէր . Նէ հուտի միլէթի րու
ուսասը վէ ճէմի խաղը էօյլէ պլիլիլէր . վէ պունլարըն
ճիւմէտի Նրուսաղէմտէ պուլլուդա պ՝ վուգուաթ տաիսի
Նրուսաղէմտէ փազը օյմաւորըն էլպէթ պուն տը մաու
տէյի էյիճէ թէֆտիշ էթմիշ տիրէր . պէօյլէ պիր հա
փատիս՝ հալան օլամազ : Խոռուսա քի՝ գըրգ կիւնէտէք
հիշ պիր քիմսէ մէյտանէ չըգմատը՝ քի չալլմիշ օլտու
ղու հալան տըր տէյիպ Հիսուսուն սահիհէն յարու թիւն
ալմիշ օլտուղունու թատիգ էյլէսին : Նիքնտիմիղին
միւճիւզաթլարընը վէ այէլ խոռուսա էօլիւ տիրլլմէ
սինի կէորմիւշ չօգլար վար ըտըլար , վէ պունլար անյ
մա առաքեալարը Նիքնտիմիղ իլէ պիրիքտէ կէրիւր
լէր իտի . չալլմիշ հափատիսի չաղտըղը կիւն առաքեալ
լար էօթէ պէրի տաղըլպ պու հափատիսի հալան չըգար
մաղա միւպաշիրէթ էտէ իտիլէր՝ նասըն չօղունու զահ
մէթ սիգճէ գանտըրա պիլիլիլէր իտի . վէ հալան հափ
ատիս չափուգ ունուտուլուր ուտու . օնլարըն մէյտանէ
սիմի . հափատիսինէ զիյատէ գուվլէթ վէ

րիւր իտի՝ հերքես տեյե պիլեր իտի . հաճնի առաք-
եալար , էկեր սահիհէն Յիսուսուն թէնին մեղարտան
քէնտիլերի չալմաւորար ըսա՝ շիմտի մէյտանէ չըգըպ
քէնտիլերինի փագա չըգարմալը տէյիլէր մի . պիզ մե-
ղար խըռաղղըղը քիւրինի գապուլ էթմէզ իք վէ Մա-
հըն շէրինէ ըագի իզ . հագգըմըղա նէշը ու չալ օլան
իթիթիրանըն հագգըմա խոսիմէրիմիգտէն իսպաթ իս-
թերիզ տէյիւ տալա թութմալը տէյիլէր մի . եախուտ
հիչ տէյիլ իսէ՝ չալմմաւոր , սահիհ հալ պու աուր
տէյերէք օլմուշունու ծնա պունա նագլ էթմէլի տե-
յիլէր մի : Օպպիթան վէ աքէր պէքէտիյի պիր
մեղար իչինտէն էսիւ չալմագ հեր նէ դատար գօլայ
շէյ տէյիլ իսէ՝ շիւն Յիսուսուն չըրագլարը չալտըրար
սէնիյօր , վէ Յիսուսուն չըրագլարընտան հիչ պիրի-
սի մէյտանտա հօգ . պունտա պիր շէյ օլմալը . առաք-
եալարդա պիր գապահաթ օլմալը քի կիզէնիլէր .
Ծարի օլան հալմատիս եալան զմմալը :

Պու միսիլիւ գիլ ու գալլեր նաս իչինտէ տաղը-
տըգտան հալը վագըթ կէչտիքտէն սօնրա պիրիսի չըգըպ ,
վատտէ էսլէ տէյիլ տիր , Յիսուսուն թէնի չալմմըշ
տէյիլ տիր , իլլա ալրիլտի , վէ սափ սաղ գիրեզմմտան
չըգալը , վէ գըրգ կիւն պիր տիւզիւյէ ծնու կէօրտիւք
վէ ծնուն ուլա կէօրիւշաիւք տէյիւ չալ էթմէյէ պաշ-
լար իսէ՝ պու հալմատիս պու սըրատա նէ՞ դատար կիւճ
ինանլաճաղը ամմէնին մսլիւմիւ տիւր : Նալան հալա-
տիս կէրէյի կիպի տաղըլմագտան էվվէլ սահիհի չալ օ-
լունա ըտը , եախուտ իքիսի պիր վագըթտա հալմատիս
պուլա ըտը , հիչ տէյիլ իսէ՝ հալմատիս իքի թարզ օ-
լուր ուտու , վէ տիյնէյէնէրլին պիր թագըմը պիր
տիւրլիւսինէ վէ պիր թագըմը ծնուն մուշայըրընա իւ

նանրա՞յ իշ պու մուպահասէյէ գալըր ըտը . վէ պու ի
քի թարաֆ պիր պիրինի գանտըրմագ իչինն րաճօնպար
տիւշիւնիւպ վէ պուլուպ՝ չալընմը ճափաթիսի հէր նէ
գատար քահանայապետէրտէն վէ րուուսայի միլլէթ
տէն չըգմը վէ մէթանէթ պուլմուշ իսէ տէ՝ հալըյիլէ
ղայի՛ի տիւշէր իտի : Հէր քէս տէր իտի . Յիտուս չա
լընմասըն տէյիւ գերեզմանըն գափաղընը մէօհիւլլէտի
լէր , վէ պունա գանաաթ էթմէյիպ Պիղատոստան տա
պիր պէօլիւք աքէր պէքճի իսթէտիլէր : Իւչիւնճիւ
կիւնիւ սապահլայըն թաշ մէզարըն իւլէրինտէն տէվրիւ
միշ . պէքճի քօլտաթլար տէրլէր քի պիզ ույուրուգան
Օիսուսուն չըրագլարը կէլմիլէր թէնինի չալընըլար .
Հալ պու քի՝ թաշըն տէվրիլմէի պունիարը ույանտը
րօմամըշ . թէնի չալան քիմ օլտուղունու վէ չալընմըշ
օլտուղունու նանրլ տույմուշլար , վէ ույումուշ օլտու գ
լարը սահիհ իսէ՝ մախսուսէն քէնտիլէրինէ օլան թէն
պիհին մուղլայիրինտէ պուլունտուգլարը իչինն թէտիպ
օլմալը տէյիլէր մի իտի . ույանրգ ըտըլլար ըսա՝ չալտը
տըզլարը իչինն թէքտիր օլմալը տէյիլլէր մի իտի : Պուն
տա պիր էսրտը վար . Յիտուսուն տիրիլիպ մէզարտան
չըգմասը սահիհ օլմալը : Վէ պու միսիլլիւ սէօզլէր՝
քրիստոնեալարըն չօղալմասընը գօլլաւորը ըտը . ֆա
գաթ պու միսիլլիւ գօլալըզլարտա Լլահէն հիքմէ
թինէ մէյտան գալմայըպ՝ հալընըզ ինսանճա պիր շէյ
զլաճագ ըտը :

ՏՐԿԱՆՈՒՄ

ԵՊԻՍԿՈՍԻ ԹԵՍԼՈՒՆԵՆ ՊԻՐ ԵՏԵՄԻՆ

Ն Ե Պ Լ Ի

2

Վերմէն Պրէզիտ օն օն իբի տէ՛րա գատար սուփատա
տօրաշարգաան սօսրա պ'րտէն պիբէ վիւնճիրէնին էօ
նիւնտէ տուրուպ գարատչնա տէտի . Հազըգաթ տէր
իմ Հանրի , սէնինքիսի տէ յնասուլը տըր : Հանրի պա
շնը գաշտըրպ միւյ՝մ սէսիլէ՝ Վարտաշմ , տէտի ,
աղլլըլըգ տըր : Էմմայը Էվէրմէք իջին պանա սէջ
լէտիլին՝ գըղըն գանընա կիրմէք տիր : Պաղիրկնան ճէ
վապ էթտի . Վանընա մը կիրմէք . Էջլէ իսէ սէն սննա
յամատըն քի պէնիմ սէջլէտիլիմ տէլի գանը՝ պիր քիմ
սէնին արզու Էտէճէք Էյլէրլէրին ճիւմէսինէ մալիք տիր :
Օչնկինիլի իջին տէմէմ . զիրա սէն տալիմա զէնիլն
լիլի գուսուր սրրասընա գօմուշ սուռն : Հանրի սըրըտա
րաք տէտի : Այտա՛ Վերմէն , պէնիմ հազըղմա տալ
մալէտլէ տիր . զէնկինլիք ինսանա Էջլէ պիր թապի
տթլար գաղանտըրըր , քի պիզիմ թապիտթմըղըր
պէլքի իմթիղաճ Էթմէյէ . հէփսինտէն սէլամէթի՝ քի
չի նէ տէրէճէտէ ալըմըշըսա օնտա գուլմասը տըր .
պտիթ տէյիլիմէսինտէ գապիմիղ տալի տէյիլիմէմէք՝
նատիրաթտան տըր . վէ սէյիլիմէսի տէ հազըղմըղա

խաղըրը ստորե՛տէ ունալ, Լաքին սենին թեքլիքինի
զապուլ էթմտի յիմին սեպկպի պո. տէյիլ տիր. պէն
տխերինէ սեօզ վերմիջ իմ. Լամնա նիշանը տըր : Ժեր-
մէն տէտի : Տէմք օլույր քի, սէն օնու մալիքնանէ
նահիպէրինին էն զենկիպէրինին պիւրինէ վերմէք խթե-
մէյիլ՝ քիմ պիւր. իհիմալ քի բօսգախանէ ուշագ-
լորնըն տիրինէ վերմէք մուրատ էթտին. քի սօնրա ի-
քիսի պիւրտէն ածլգտան էօլսիւնըր : Լոյլէ տէմէ գար-
տալըմ, տէտի Զանրի. տէ քի քէնտի կաղտըրըլա գալ-
րուլա պիւլէճէք էր. տնճագ րահաթ էօմլուր կէչիրմէք
տէտիյին զենկ նլիյլէն օլմալ, մուհապպէթլէ վէ
թապիաթ կիլիյիլէ օլուր : Ժերմէն տէտի Զա.
զենկինլիյի իշ էէրինէ դօմէյալ շէյլէսօթճա միւլաղա-
լարնը պէն պիւրիմ : Զանրի ճէվապ էտիպ տէտի.
Պունտա տա աւանըրն. պէն զենկինլիյի իշ էէրինէ
զօմալ տէյիլ իմ. պու տիւննաճա սէթայ ըն էօմլուր կէ-
չիրմէյէ պիր ալէաթ տըր : Լաքին հէր հալտէ. զենկին-
լիք պարուլէ կիպի տիր. գուլանըլը թէհիքէլի տիր.
Պէն տախի չօգ տէֆա զենկ ն օլմաղա սրգուլատըմ.
Լաքին քիչի քէնտի ախլաղընը վէ իսթրտատարընը
տիւննա մալի ուղլուրունա շէտա էթմէք՝ տայմա պա-
նա աղըր կէլիլ տիր :

Ժերմէն Զանրինին էօնիւնտէ տուրուպ տէտի. Պէ-
նի տիյինէ. րուխաթ վէր պանա. Լամնալա պիր տէ
պէն սէօյլէչէյիմ. պէնիմ թեքլիքի էթտիյիմտէն չգա-
ճագ էյլիքէրի օնա աննատուլըմ, պէլքի սենին պուլ-
տուղուն ուշագտան վաղ կէչեր : Զանրի խըրսլանալագ՝
օլմալ տէտի : Ժերմէն սալտու, նէ՛ զորաղը վար :
Զանրի տէտի. Պու՝ պիզէ ալաշմէլ պիր թէհիքէլալէ
տիր. վէ էյի պիւրիմ քի Լամնա սենին սէօզէրնէ

գուրագ վերմէյեճէք տիր . հեր հպտէքն տի պորտու
նու թանըյան քիմնէյե իվլա վերմէք էյի շէյ տէյն
տիր : Սուրտուղում ուշաղջ ճանը սեվմիշ, վէ քէնտիւ
սի տէ օնա սեօզ վէր իշ տիր . սէննն սեյլէյեճէքյերին
օնուն ֆիքրինի ճիւղի շէվրէճէք օլսո՝ օնա պըպ
վէ պանա քէտեր օլսճագ աղը : Չօճուղարը գոյ վէ
րէյիմ էյի թապիտթլարըյա պէյլէսին էր . ֆազիէ
թէ ինանսընլար . օնլարըն սէյամէթի պու իթիգատտան
աղը : Վերմէն գօլարընը կեօքսիւ իւլերինէ պլոպլրի
իւստիւնէ կէթիրէրէք՝ վէք էյի, տէտի, գըզնն սէնտէն
աղըլը չըդար սէյի գօրչույօրսուն : Լաքին պողալմ
հանրի . գապիլ իսէ պիր աղ սէննիւլէ սէյլէլէլմ գէ
պիր պիրնիմիլէ սէօզ տննաթմադա չաըչալմ :

Մօրիս պու անէտէք սէսիզճէ պուլարըն մի քիտ
լէմէսին տիյներ իքէն Վերմէնն պու սէօլիւնիւ իշիթ
տիյնտէ ցիկարըն տիւքէսմէքտէ օլան ուճունու վիւնճիւ
քէտէն տիշարը աթը վէրիպ գահգահարլա կիւլերէք
տէտի . Սիրպրինիցին սէօզիւնիւ անտամազ մը . նէ գա
տար ուղագ . քալայլալա պու թլարըն պաշ խատէմէսի
պիրպիրլերինէ պէլք . սիլտէն գօլայ սէօզ տննատըրլար :
պիր գանտիլ ֆիթիլի պիր երլաըզա նէ՝ գատտար պէնպեր
իսէ , սէն տէ՝ գօրտուշընա օլ գատար պէնպեր օլն :
Տիւրվէր էօթէ Կանընտան կիւլերէք տէտի . Սիր գան
տիլ ֆիթիլի սապա հատաք Կանարոս՝ մալը երթի օթուղ
փարայա օլուր . երլաըզար մաարուֆսուղճա ինանա
հիւղիւն կէթիրիլէր : Մօրիս տէտի . Տէտիյնն սահ
տիր , լաքին հէր նէ տէսէն , մութլադա պիրիսի պէտա
հալա փարար . օ պիրիսի մաարուֆ իստեր : Կէյի հիսապ
էթմէք վէ մալ սաթըպ քիար էթմէք՝ Վերմէնն տօ
ղըլ թապիտթլանտան աղը : Հանրիմէն տափի տիլ աղը :

Հիի շէյրէր էշրէնէթ վէ հէր քէս իլէ ահպարսնէ կէօ
քիօ շէթ տիր • պօնըսրը պիր պլըւէրէյլէ իմթըզաճ էթ
տիրէն վարդաս սէյա :

Ապաքինիլ տեսի. չօր էյի. լորքին օ սենին սեօյ-
լէ որ յին սենեալը քելամարտան պէն հ'չ պ'ր շէյ ան-
նայամարում. պ'րապ սնուելու տիւ չիւնէիմ. Լան-
րի ելէնտիյնտէ աւաղը գըզըն պ'ր ագճէսի տըռ-
առ. վէ սնորս կ'րի մէնէ խաւձէլը շէքտի իսէ
Լանրի խաւձէ պէքձ, տիւ առ: Այր փորշա ագճէ պի-
րիքալ'րմիշ իտի. օհու տա պ'լմէն նաւը պ'ր տօսթու-
նուն պորճուելու էօտէմէյ խարճ էլմար: Վաճ, Եւտի
Տիւրքիւր. էոյլէ շէյ տէ. լ'լըր մու եա. Լանրի տեսի.
առ իճ էյլէ օլտու տօստում. ժէրմէն քելամընը ի-
լէրլէտէրէք տեսի. Էեր նէ իշ իռլթառ ուսա ագսի-
նէ կ'թառ. յոլճադ պէն Լօտառ տյալէ թիմին մէշ հուր
գէտի նէրնին օրըտընա կէշտ'իմ. վէ պունու՝ սյալէ-
գիլն վերկ' տէ թիմէրնին գայալտընտան թաահիճ է-
տէ պ'րիքսն ուլ. (Նու. տէմէմ. քի սղում տա իշէ կիր-
միշ. վէ դըզմէ էլ պարդ սահիպի օլմուշ տուր: Տիւր-
վիւր (ժէրմէնին կ'է վէյիսի) իւզենիւ մուգալթիտիմի
տէյլտ'րէրէք վէ պուրնու սլթընառն մըրլտանարագ-
ուճաղըն դուրիմ ուլտուն տեսի: ժէրմէն սէօզիւնիւ
տէ իսնէ էլմէքտէ, վաղա՝ տեսի, պէնտէ աղըլ վար.
պէն տիւնտըլ պիւր եռ. վա կիպի պէլլիլէմիշ իմ. էլիւ
միլտէն կէտիլի գատար րահալմ թիւնէյէճէք եեր պուլ-
մառնը գօրյընա պաղմաղը: Աիւլէրսին գարտաշըմ, տէ-
տի Լանրիէ, օնուն պաշ սարամարըն կէօրէրէք. լա-
քին հեր քէս սենին տղընընա վէ սենին հիւլնալարըն-
լա տալիւնըրտա տիւննանըն հալի նիճէ օլուր, շունու
անամագ իթթէր իսիմ: Դինէ եռ. վա օլուր ուտու գար-

ժառանգ, տեաի Հանրի . ֆազաթ իշխանքի գուշար
ստի ըսնմողը և էթիշիւր սոյնայրպէ Էօթի երէր վէ սէ
վիշիւրէր տեաի : Պուշար հէփսի պօշ լաթ տըր տեաի
ժէրմէն : Մասալ տըրար տեաի Տիւրյէր՝ պուրնու
սլծընտան միւրտանարագ : Մօրիս տեաի . Սէյէ
աթիւրիսի աննամայօյլսր Հանրի . սէն և հոտիւրէ
ֆաանսրգձա սէյլէյօր կիպի օլմու շուն : Ժէրմէն Հան
րիէ տեաի . Սէն տէ պու ազլընլա պէյլէ խարապա
թի հալէ տիւ շախն . զըզնը տա օլ հալէ տիւ շիւրէ
ճէքսին , պաղ , պէն էվաարմա հէր շէյալէն էվիլէ պիւր
շէյին սահիհ իւզիւնիւ թանքմասնը կոյրէթտիմ :
Պէն ծնարա մուհապպէթ վէ ֆարզ վէ ֆէտաքնարըզ
լազլըրտըր տալէ էթմէմիշիմ , նաւըրի սէն Լամայա
էթմիշիւն : Պէն ծնարա սլօթըրտիւշ ըմ քի քէնտի
գազանճարընա վէ քնարալընա պաւսընլար , զիրա օն
լարըն և էրինէ պաշգա տիւ շիւնէն և օր տուր . վէ հէր
շէյ պուստա խիւ լասա օլուր : Հանրի տեաի . Ելահ
վէրէ քի պէյլէ էթմէմիշիւն փշման օլմայա ըուն . ան
ճագ պու գատար լաթ էլ վէրիւր . ըհձա էտէրիմ լա
զըթարըր քէսէլիմ . Լամա կէլիյր . պէնի արար քի
կիւէլիմ :

Ֆիշ վաղը Լամա կիւտէ պիւր տէմէթ շիւէք թուիւ
մուշ էմմիլատէ իւլ պիւրիք սէ իշէրի կիրտիլէր : Լամա
փէտէրինէ խապէր վէրար քի՝ պիւրիլլէր հիւթօթա
գօշուլմուշատուր , քէնտիւնէ պէքէնիյօր : Մօրիս
Հանրիէ տեաի . էյլէ խիւ պիւր գաշ կիւն պուստա
տուրմայաճագ սըն : Խաշըր , էմմի . Խարըն տէրսէ պաշ
լայաճաղըմ կիւն տիւր տեաի . վէ զնտա պու լունմատըրըմ
պանա գապահաթմ . ըուր : Երէրիմ կիւմտէն գափմաղա
լըզ ասէմէր կէօզլէրինի յաշմըլար . հազգըմտա օլա

պ'ընճեք շէքիւյեթներն եօնիւնիւ տմադ իշլւն վաշ-
թրոյա իշխմոս պուլունմադ լաղում տըր : Խօշն զալ
ժերմէն . տոյիմ էյի սաաթմոս օլաշն : Վէ իքի գադ
տաշ եօփիւշտիւյեր :

Մօրիս ժերմէնն եվատը ժառժա տէտի . էլ
մինէ վէ էմփղառէնէ կէօնտէրի կ'իմմէզ միսին : ժառժ
տէտի . բօսդայա պէքլ'յէճէյիմ : — Տէօնիւշտէ մէք
թու պլարընը հաղըր պուլուրսուն . — Պէլքի անիտէ պիր
մէքլուպ նազմադ զուհր էտէր : Լճմա սրըշտառադ
տէտի . Լշոյլէ իսէ պիզի պ'ր փաղա զիտտէճէ կէօր
մէյի իշ նէրնէ դոյմաշն : ժառժ տէտի : Լշիլ էտէր
սին , մապահաթ մուհապլէթտէն իլէրի տիր : Մարիս
տէտի . Մասահաթ տէտիյին տէ՝ թիճարէթ օրժաղը
նա մէթմուպ նազմադ տըր : Վէ Հանրիէ վէ դըզոն
տէօնիւպ տէտի . Խշիիզէ պալըն էլլատլաղըմ . պէն
փիզէ կէօնտէրի կէլլիլիմ :

Իքի գարտաշ պիրիպ'րլէրինին էլինի թուլմուպ վի
տալէշաթտէն սօնրա զըզըլա վէ Մօրիսիլէ պ'րլէքտէ
նոյա չըգտըտըր : ժերմէն պունշարըն արգապընտան պիր
աղ պաղտըգտան սօրա՝ եվատը ժառժա տէօնտիւ ,
քի Տիւրքլէլէ լափ էտլյօրուպու , վէ տէտի . Սէօզ
իսթէմէզ . ամուճան տըվանէ տիր . Լճմանըն հազգընա
պէօլլէ պ'ր թէքի՛ն գապուլ էթմէմէք նէ՝ տէմէք օլ
սուն . վէ պունու տէտիյնտէ էլլէրինի կէյտիյի կէճէ
լէք էնիտարինն ճէպնէ սօշտու : Ղ'էվապ վէրտի եվ
լատը . Պէլքի օպ'ր տէլն գանը ուշաղա սէօզ վէրմիշ
օլմասա ըտը՝ պունու գապուլ էտէր իտի : ժերմէն տէ
տի . Սէօզ վէրմէքտէն նէ՝ չըդար . սէնէտէլլալլէր մի .
իմզալանմըլ մէօհիւրլէնմիշ պիր գօնդրադլարը վա՛ր մը .
վէ գարտաշմըն պու կիւնքիւ էթտիյինի օլ տէլի գանը

տուրքոս չօդ խոչընտճա՞ր իմ: Պահքն չօճու գըրըմ,
պունդքը ճեփոն պոչ չէլէր տ'ը: Գըրսնտ գաղարտ
պ'ը տա՛նն է ե կեց'ը: Պառ տուննուն իշխ մետատհ
լորն նալլ է թա՛յի աղբըրն թու թու գըռ հօլըլա
հօրս թղ: Տեր քէս քէտո: Տըլ պոլըլ վէ փալհաղա
թար: Եղարունս փետ է թմէքտէ տ'ը: Ելլի էլ թմէղ
է լըտում, տետն ժէր ձն: ք արքնտան վաղ կեցմէք
Տիւ պ'ը վալըմ էյն տէյլ տ'ը: Տեր քէս քէտոն իշխն
լքն էլ պ'ը պաշ իշխն: աղլ շէրն պու տուր, աղլ
վէ թէ պիէ պու տուր: շիրտ հալնըղ պաճուտն հաղ
ղընա տըր քի Տըլ պ'ը ք մանն շիքնայէթ է թմէյն
հաղղը հօղ տուր:

Տարբեր տետն: Վարդն ֆէթվա քիթաղը կէ
պ'ը լալըրողըր էտէյրտուն: վէ պու ֆիթիլէրտէ օլ
տուլուտ պատա տէլէթ սոյոյրտում: Ժէրմէն տէ
տի Եսլա պաղլա ֆիթըր թաղմամըլըմ: Տիւրկեր
տետն: Ելլի է տէ տետն վէ գօլոյ սալհ օլա պ'ը
քիղ: Ժէրմէն տետն: Վարդա պատա մապահաթ մա
տէլլէլէնէյն զար: — Ելլա պ'ը փարլա, տետն
Տարբեր: Ժէրմէն տետն: Կոյուրուն օտամա կ'տէ
տէլլում: քոսրա կէ լաճէլտէք սէօնգէթիմիղէ պաղա
լիմ:

Պիղ տա՛նն պունդքըն պու սէօնգէթիլլընի, քի
Մօսիւ ֆրէղնտուն փէք հաղլ էլ թա՛յի մատալէր տէ
յիլ խոն, վէ իքի գորտաղա ալլըլաղըն մէ ճէսկի կէ
պի օլտա: կէլէնէք տէփատէ տըյնէրիղ:

ՀԵՎԼՏԻՍԵԹՎ ՄԻԻԹՎՆԵՎԻՅԷ

ՊԻՒԼՆՍԸ . Մեզհէպի զտիժ քիմսէլեր խոս-
տովանանքը նեղիճատ վե փախտեարզ պլր շէյ ԿՆՆ Է-
ալրլեր . վե ԼաւՏ թէնպիճ՝ օյտու զուհու տտիի ին-
քարե ճետարէթ էտերլեր : Վրազտթ փռանարզ տին-
տիզերնին սերքերտտեի Վճ Դէն քիթապլարընըն պի-
րինտե հազմըն ա՛ր ք՝ . խտտոյանտեք չոդ քիմսէ էրի
քեօթիլիքտէն մէն էթմիշ . վե չօզլարընա տա՛ չաւ-
տըզարըն հախտ Տազ րզ Էերինէ տտըղը ր՝ . ճէյ՝
վե էշտըն կերի վերտիրիշ տ՛ր : Վճրէնին սեյլէ-
տիյի Տէր ժազըթ թատտիգ օլտուղու միտլլիլ՝ պու-
տեփտ տտիի Էէնի կէ Էն Տափտտիանամլեր իշ պու-
ժուղուտթ ընա թատտ՛գ Էտերլեր : Վաւէ շէճրինին
ժարիտտթ սանտըղը մէմուրլերինտէն պիրիի իշիլէ-
մէշղուլ իքէն պիր քաճանայ հանընա կէլիպ՝ սանտ պիր
չիփտ սեօղիւմ վար տէյերէք պրը պիր օտայէ կ՛թ-
տ՛րլերինտէ՝ քաճանայ մէմուրու՛ն իսմինի սօրուպ՝ա-
րատըղը օլ քիմսէ օլտուղուհու թատՏ՛ճ էթտաթտէն
սօնրա , սէնտէն չալընմըշ օլան պիր միգտտր տգճէ կէ-
թլրտթմ տեր : Սէմուր ճէվտպ Կերիր . հաղըշ օլմալը .
ապա պէնտէն ազճէ չալընտըղընին փարզընտա օլմ՝ մըշ
ըմ : Վաճանայ , Էփլէտ տեր . իքի իւզ լլլի փռանք
չալընմըշ . վե իշտէ պուճտա սըր տէյերէք ազճէյի Էօ-
նիւնէ տեօքիւպ մագպուզ սէնէտի տտիի իսր Էմլէ-
րէք քէնտինէ կէլէն պիր մէքթուպու՛ն օլ ազճէյէ տա-
յիր հաղըմըշ օլան փալչատընը կէօթմէրիր : Սէմուր
պու քաճանայա՛ զաճմէթինէ պէտէլ պիր իքրամ էթմէք
իթմէտի իսէ տէ՛ քաճանայ զապուլ էթմլլիպ , պանա

Խորաձն վերեճէյնի ֆուգարալար սանտրղընա պրահ
 տէտի կ'իմտի : Որու ագճէյի չալան՝ քահանայա խոստո
 փանի՛լ օլմալ : վե քահանայ տախի չալտրղընը և երինե
 վերմէք ֆարղըն աննատարաղ էլնտէն ալմիշ վե ևե
 րնե և և ի՛ր չալտրիշ օլտալըն թարիֆե հաճեթ տէյ՛լ
 տ'ր : Վէ պէտէ խալլոր սրա սէպէպ օլան խոստոլա
 նաթ Եւսճըն թեկպ'ի՛ն յի քրիստոն ալարտա պուլուն
 մաղ ալտը տախի՝ փոճկտոնէն իճատ էթմէք և աղը
 չոր յոպ : փարէքէն գոլտըմաղա զե իպիմալ էթմէյե
 չալտըմաղար նէ տէմէյի : Ինսանա խոստոլանի՛լ օլմաղ
 պաշ շէյ տ'ր : Եւսճա խոստոլանի՛լ օլմաղ տերէր
 րոնէն յաճ քիմիկէ կեորին Զգ զե ք մսե իլե սեոյ
 էթմգ : ֆիլալ ինսանն ճան կեպլէնի գափատըր վե
 էթմէյի և իլե Զե աղ պուլտուրուր : Ինսան տ'ր ին
 սանն զիհնէն վե ինսաթըն ուլտալտըն : Վահանայա
 կիւնա չնոր խոստոլանի՛լ օլմաղ՝ քահանանի Լօնիւտե
 Եւսճա խոստոլանի՛լ օլմաղ տ'ր : քահանան թե
 վաստալմտնուն չու ֆաղրա էյիյի վար տըր քի՛ իմա
 րիթ էիտէյի կիւնաճորը ափվ էթմէք իլին Եւսճ
 իմարափընտան գոնալան շրթիտըր իխիմար էտեր : վե
 պու՝ քիլիք շէյ տէյ՛լ տ'ր : Ելէյ խոստուս : կիւ
 նաճալը ափվ էթմէք մմուրիէթինի տախի Լշթէնտի
 միզ օնլարա ճապալե էթմիշ տ'ր : զիրա՝ փետերմա
 ալ պէնի կեոնտերտի իսէ պէն տախի սիզի էոյլե կեոն
 տերիթմ տէտէքտէն սօնրա առաքիալտըրն իւզիւնէ իւ
 ֆիւրլւալ Սուրը հոգիի վէտիյիտէ՝ քիմին կիւնա
 ճորը ափվ էտերսէնիզ ափվ օլտուն : վե քիմին ափվ
 էթմէզսէնիզ ափվ օլմալըն տէյիւ նուֆուզ վերմիշ
 տ'ր (Զոլմէ . Ի . 22 . 23) : Եւսճըն քելամնա գար
 չը ռաճսն ագճէ էթմէտիկի իլին , Լշթէնտիմիզին պու

Էմիր մալիմիմիզ իբէն խոստովանաւորը չիւրիւթմէք ի ջիւն սեօյլէնէն լազրորտըար պիր ֆուլ էթմէզէր :

— Համադիս վար քի՛ Փռանսըզ տէվլէթի Հին տիստանտան մալիք օլտուղու Չէնտէրնափօր նահիէսինի Ինկիլիզ տէվլէթինէ վերիպ՝ օնա պէտէլ Ըմերիկա ճիվա-րընտա Տօմինիկ վէ Սէնդ Լիւսի նամ ատալարը ալաճաֆ տրր՝ Ընդիլ-նամ Ըմերիկա զաղէզասը թագրիրինճէ՝ մէզքիւր իբի տէվլէթ մապէյսինտէ պու մատտէ իւզէ-րինէ սէօճպէթ օլունմադտա տրր : Տօմինիկ ատաորնըն թարաֆընտա պուլունան Փռանսըզ մապէյսինտէ պիր մուհարէպէ գուհր էթտիյի հալտէ մէզքիւր ատաղը մուհաֆազա էթմէք Ինկիլիզէ միւշքիւլ օլուպ՝ էլտէն չըզարընսա պիրա պէտէլ զայպ էտէճէի մուպիտան տրր : Տօմինիկ ատասը 1750 թարիստէ Ինկիլիզէրին էլինէ կէչմիշ իսէ տէ՝ լիսանընա վէ այնընա նաղարէն հալէա ֆռանսըզ տրր : չիւն ահալիսինին օնտա տօգուզու ֆռանսըզ լիսանը գուլլանըրար՝ վէ եիրմիտէ օն տօ-գուզու Հոսովմաքիլիսէսի իթասթընտա տրըրար : Սէնդ Լիւսի տէնիլէն քիւչիւք ատա տտիսի՝ ճէնի սէպէպի իլէ շէքէր վէ ում վէ քասվէ վերկիլէրինին արթմասը ի-ջիւն Փռանսըզարա վերիլմէսի իճապ էթմիշ տիր :

— Փռանսըզըն Վէրիլէ նամ զաղէթասընա շէօյլէ պիր մէթուպ կէօնաերիլմիշ :

« Մէյսանէյէ տէվամ էթմէին ֆէնալըղարընա գարը վէ պու ֆէնալըղըն տէֆի խոսուսունա հաղոր-դըն ալէա շէյլէրի օգուլուպ՝ զայրէթինիզէ չօգ պէյէն տիմ՝ Փազաթ ոլունարըն գըսասը՝ պէնիմ ալլըմճա , զիրտէ պէյան օլունան իւշ պէնտտէն իպարէթ պիր գանուլն գօնուպ իճրասընա մուգալէտ օլունուրսա՝ քի-յէթ իտէր :

Պիրինճի պէնտ : Հէր մահալլէտէ՝ մահալլին պէն-
 յիւքըլչիւնէ վէ ահալլինն չօղլուղունա կէօրէ պիր
 եախուտ պիր գաչ մէյխանէ օլուն :

» Իքինճի պէնտ : Հիչ քիմսէյէ մէյխանէտէ տուրուպ
 իչրէթ էթմէկէ բուխսաթ վերիլմէսին . եալընըզ հա-
 պանճը վէ հօլճու օյանլարա պու բուխսաթ վերիլին :

» Իւչիւնճիւ պէնտ : Սէյխանէճի վերէսիյէ իչիի
 սաթմասըն :

» Իւք պէնտիլէ՝ ըրզէճի ատէմէրէ իգթիզա էտէն
 իչիիյի ալըպ քէնտի էվինէ ֆամիլիասըյա գուլլանմա-
 ղա գօլայլըզ օլուր :

» Իքինճի պէնտիլէ՝ պիր թագըմ ֆեզալէլէրին մէյ-
 խանէ մինասիպէթիյէ պիրպիրլէրինի պուլուպ ճիւմ
 ճիւր էթմէսի մէն օլունուր . վէ հօլճույա վէ միսա-
 ֆիրէ պիր ազ տիյնէնէճէք պիր մահալ կէօսթէրմիշ օ-
 լուր . վէ պու պէնտ եալընըզ իւչ պէշ քիչիյէ խօշ կէլ-
 մէյէճէք , քէ չըքարաճազլարը ֆէսատըն խթիշարէսինի
 մէյխանէտէ էթմէյէ վէ ախէրլէրինի տէ քէնտի թարաֆ-
 լարընա օրատա ճէլպ էթմէյէ ալըլմըշար տըր :

» Իւչիւնճիւ պէնտիլէ՝ վերէսիյէ զարարլարը գալ-
 գար :

— Օգնկին պիր պաղալ , 1854 Յուլիս 15ինտէ
 վէֆաթ էթմիշ : Վէֆաթընտան էվլէլ՝ Փարիզաէ
 Սէնդ Օնօրէ մահալլէտէ քէնտի իրատը օլան խանէսի-
 նի եէկէնինէ վասիէթ էթմիշիտի օլ գավլիլէ քի՝ երլ
 կէլմէտէն էվլէնսին . ֆագաթ ֆիլան գըզը ալմասըն .
 ատընը տախի իշարէթ էթմիշ : Տէլի գանլը նէ հարտէն
 վազ կէլէր՝ նէ սէրտէն . տիւչիւնէրէք վասիէթի էլտէն
 չըգարմամանըն գօլայլընը պուլուր : Երար , փարիզ շէհ-
 քինտէ եէթմիշ իւչ եալընտա պիր ճիւլճա տուլ գարը

պուլուր, ծնունդա Եվէնտիքտէն իւշ տէօրթ կիւն սօն-
ըա՝ ամուսնացնին վասիէթ Եթտիյի Եվին ֆէրաղընը
քէնտի իւզէրինէ չէվիթտիրի : Սննրա օլ Եխտիյար
դարըշ նէ Եափմըշ, Եանընատ սազլամըշ մը պրըլմըշ
վը, պու. մէնդըպէիւնազլ Ետէն զազէդա սէօյլէմէզ իսէ
տէ՝ նազլին իճնապընտան աննաշըյտըղը պու. քի, Եվէ
մութասարըրի օյտուգտան սօնրա դարըյա պիր վաֆիր
պիւննալըպ վէրիպ Եինէ քէնտի թէզկիւհաճընն պաշընա
Եօլլամըշ օլմալը :

— Պաւնաստըն Տիթօն չէճրինին մահքէմէսինտէ
Շըվալիէ. նամ պիր սարաֆըն տաժասը կէօրիւլիւպ
թէֆէճիլէք Եթտիյի ստպիթ օլունմասըյա, Տիւ-
քիւմ օլունտու քի իւզ պին փառնք ճիւրիւմ վէր-
ոին : Ալ Ե Տիւքիւմ իլամընն խիւշտասը մէզքիւր
սարաֆըն մասրուֆու իլէ Ելլի գըթա քնաղըտա պա-
սըլըպ կէրէք Տիթօնտա, վէ կէրէք Շադիյիօնտա
վէ կէրէք օլ ճիւլարտա քնաին ախէր պէշտէլէրտէ
քէօշէ պաշլարընա Եափըշըլըն. վէ Քօդ տ' (Ու
պալէթինտէ չըդան ճէմի զազէթալարա պասըլըն :

— Քօջիլտ դարընտաշարըն պիրի Սալոմօն Քօջիլտ
պու Եաղընարտա սէքսէն իքի Եաշընտա փարիզտէ վէ-
ֆաթ Ետիպ՝ քէնտի իքի վարիսլէրինէ իւզ Եիրմի միլի-
օն ֆուտը (1,580,000 քէսէ) ազճէ միրաս պրապմըշ.
վէ մէզքիւր Սալոմօն՝ օ պիր դարընտաշարըն Տէփսին-
տէն ֆուդարասը ըմըշ :

ԻՒՒՂԻՒՒ. Մէշնուր Մաճճինի պու տէֆատա-
խի 1847տէ վէ 45տէ Եթտիյի կիպի իդալիալըլարը
պաղլանտըրմադ վէ Իդալիայը փատիշահլար Տիւքիւն-
տէն չըգարըպ ճիւմճիւրիէթ (Ներիւպլիք) Եթմէք գաու-
սըյլա տտէմէր վէ Երանստմէլէր տաղըտմասընտան տօ-

բայք՝ Կաթօլի տէվլէթի հիւքմիւնտէ օլան Սիչիլիա աւ-
տասընտա վէ նէֆսի Կաթօլի մէմալիքինտէ պաղի մէր-
թէպէ իխթիլալէր պաշ կէօստէրմէսի սէզիլիպ և մէզ-
քիւր հիւքիւմէթ քէնտիսի կալընըզ պէօյլէ պիր Ֆէ-
սասըր դափատապիլէճէյնի ազլը քէսմէտիյինտէն նա-
շի Եւսդրիա տէվլէթինտէն իճթիաթէն իմտատ իսթէ-
միշ և վէ պու իմտատ իչիւն Եւսդրիա տէվլէթի պիր
գաջ գըլթա վարօւ կէմիլէրինտէն իպարէթ պիր տօնան-
մա թէրթիպ էթմէքտէ օլտուղու Պէլքիքանըն Լէնպէ-
քանքան նամ հափատիս վէրադէսինտէ նագլ օլտուր և
Վէ զիյատէճէ գօրդուլաճադ մահալ Սիչիլիա պտասը
օլուպ և օլ ատայա կիտէն եապանճըլար կիւճ իչէրի ա-
լընմադտա և վէ իչէրի ալընտըգտան սօնրա տալիս զապ-
թիէ թարաֆընտան կէօլէտիլմէքտէ տիրէր և Վէ ատա-
նըն ահալիսի պիր եապանճը միսաֆիր իլէ հէր նէ սէ-
պէպիլէ օլուր իսէ օլտուր՝ կէօրիւլմէսինտէ՝ եանպարըն-
տա զապիթ թարաֆընտան պիր քիմնէ պուլունուր ու-
մուշ և իչէնչէրտէ Կաթօլի տէվլէթի՝ քէնտի մէմալի-
քինտէն հէչ պիր շէյ տիշարը սաթըլմամասընը թէնպիճ
էթտի իսէ՝ պու սէպէպ իլէ էճնէպիտէն օլ թարաֆա-
տտէմ կիթմէյի քէսմէք իչիւն օլմալը զանն օլտուր և
շիմտի պիր գաջ գալէմ մաթաճ սաթըլմասընա բուխ-
սաթ վէրմէյէ մէճպուր օլտուր իսէ՝ պու միսիլիւ
թէրթիպ էր գուլանմասը իլթիլա էթմիշ և

— Կաթօլի մէմալիքինտէ Վասդէլ Կօլօ տէնիլէն
մահալին թօփ տէօքէճէք ֆապրիգասընըն վարօւ գա-
լանը դազայըլա փաթըլայըլ՝ ֆապրիգա քիւլիէն եր-
զըլմըշ խարապ օլմուշ, իքի իւզտէն զիյատէ նուֆուս
թէլէֆ, վէ զայէթ չօգ քիմնէ տալիս իլէ եարամալ օլ-
մուշ և Սալ գարարը հիսապա ալընմամըշ և

ՊԻԼԱՂԻԿԸ . Կանոն շէհրինտէ թապ ու նէշո
 օլան Պիէն Իկ-պէի նամ հաւատիսնամէտէ՝ Լըրորա-
 նըն ահալիսին կէշնմէսինէ տայիր թէֆէքքիւրէ շա-
 յան շու հիսապլար կէօսթէրիլիւր : 1831 տէն 1853 է-
 տէք հէր պիր սէնէտէ օլունան թիճարէթ հիսապա ա-
 լընըպ միւվագէնէ էթտիքտէ պուլունմուշ տուր քի՝ 1831
 տէ 321 միլիոն փրանգլըգ , վէ 1853 տէ 1194 միլիոն
 փրանգլըգ ախը ու իթա օլմուշ : Վէ պու հիսապլը
 կէօսթէրտիքտէն սօնրա մէղքիւր հաւատիսնամէ տէր .
 պունտան քիմ օլսա նասըն հալինին էյիլէնմէսինի վէ
 գէնկիլէնմէսինի վէ իլէրլէմէսինի գըլաս էտէր : Վա-
 գա , 1831 տէն պէրու ահալի օնտա պիր արթմըշ օ-
 լըւպ , ախը ու իթա վէ թիճարէթ օնտա իւշ արթմըշ
 տըր . լաքին ահալի կիւնտէն կիւնէ զիատէ ֆագըր հա-
 լէ տիւշմէքտէ տիր , վէ պու՝ հէր ադէէ վէ հէր հի-
 սապէ մուղայիր տիր : Սալ ու ախը ու իթա չօղալտըգ-
 ճա ֆուգարալար չօղալտըգ : Տէֆթէրէ ալմնմըշ օլան
 ֆուգարալարն սայըսը 1840 թարիխտէ 401,675 քի-
 շի , վէ 1850 թարիխտէ 901,456 քիշի պուլունտու .
 ֆուգարալըգ չօղալտըգճա ֆէնալըգ տախի արթմագ-
 տա տըր . վէ զապիթան քիւթիւպլէրինի եօղայարագ
 պուլունմուշ տուր քի , էնվաի գապահաթլարըլա զա-
 պիթ հուզուրունա չըգարըլանլարն սայըսը 1831 թա-
 րիխնտէ 24,802 , վէ 1840 տա 48,820 . վէ 1850 տէ
 67,200 , 1852 տէ 69,237 քիշի պուլունմուշ : Ին-
 սանի իլիմէրին սահիհի՝ մաթէմաթիգա հիսապըլլա իս-
 պաթ օլունանը սայըմագ լազըմ՝ կէլիւր իսէ՝ պունտան
 աշխեար կէօրիւնիւր քի գէնկիլէիք եալմըղ , օլաուղը-
 հալտէ ինսանըն սաատէթինէ վէ բահաթընա չօգ ֆայ-
 քէլի պիր շէյ տէյիլ իմիշ , գէնկիլէիք արթտըգճա մէր-

հաճեթ արթարոսա. օլ զէնկինյ՝ քտէն նստէ ֆօյտէ մէ-
միւլ օլունուր. եօխսա՝ ֆուգարս գալանլար պիր թա-
զըմ առեմէրաւէ ադճէ վէ մալ թերադգում էալպ քէն
տիլերինին էսքի հալտէ գալտըլարընը կէօրտի. քճճ՝
քէնտի հագլարը օլ զէնկինլերէ կէլիշ զիւիւմիւ իլէ
խըրսըզլըզ վէ ախէր տիւրլիւ ֆէնալըք էթմէղէ իր
թիքնապ էտերլէր. վէ զէնկինլիք արթարոսա ֆէնա-
լըզլարըն արթմաարըն սէպէպի պու տալը : ֆուգարս
սընը կէօգէտէն զէնկին չօք պուլունտուղու կէրտէ
խըրսըզլըզ վէ ախէր քէօթիւլիւքլէր չօք պուլունմադ-
լար. վէ պունլարտան իսթիլսաճ օլսունուր քի, սատա-
գա՝ վերին, վէ հէր պիր շէլինիզ ազիզ օլտ տէյիւ Լշ-
ֆէնտիմիզին պուլունտուղու թէնպիհին իճրտիլ՝ տիւն
եալիճէ սաատէթէ տախի սէպէպ օլտը. չիւն ֆուգա-
րա կէօգէտէն քիմսէնին մալի հէր քէաին ինտիլտէ. ա-
զիզ կիպի սայըլըք. ծնա էլ տօգանտըրմաղը՝ ֆուգա-
րանըն ազգընտաքի էքմէյի գալիմազ կիպի աղոր կիւ-
նաճ սայարլար : Պէլճիգա զազէթասընը միւլլիֆի
պու միւլհազալարը էթմէմիշ օլտուղունտան՝ մէմալիքին
իտարէ ուսուլինտէ գուսուր պու լմաղա մէյիլի կէօրիւ-
նիւր, լաքին տիւնեալի իտարէ զըմնընտա օլտն գանու-
լար պու կիպի գուսուրլարը տօղընլթմաղա միւլգթէ-
տիր օլմալըպ՝ էօյիէ պիր գանուն օլմալը քի՝ ինսանըն
ինսաֆընըն իւղէրինէ հիւքմիւ օլտուն. վէ պէօլէ
գանունու տին վէրէպիլիք :

ՋՈՒԻՅՅԵՐԻ. Բրօդէսգանլարըն Ենապարդիսդ
տէնիլէն սընըֆը սօլտաթլըզ խըզմէթինէ կիրմէսինի քէն-
տի պնընա մուղայիր թուլթար : Ջուիքցերինին Պէոնա
շէհրէնտէ պու մէզհէպտէն պիրիսինի սօլտադ եազաճազ
օլտուլլարընտա քէնտի պնընը վէսիլէ էտիպ նազըլմադ :

խառնակի խել՝ չէ ճրին հարպիւն մէջիտի պու առեմ ի
չին՝ սօրադըղա եաղըմատըղա մէմէքէթտէ տախի
տօւրմատն տէյիւ էմի էթմի :

ԵՍԵՐԻԿԸ • Պիր քոչ սէնտէն պէրի Եմերի-
կանն շիմալ թարափոնտան Սօմօն տէմէքէ պիր
մէղճէպ փէյտաճ օլուպ՝ Ուզաճ նամ այալէթի քէնտի-
լէրինէ մէքնան թախտիս էթմիչէր խտի . վէ պունլարն
սէրքէրտէսի օյան Շօղէֆ Օմիթ՝ քէնտիսինէ եէնի պիր
աւետարան իլճամ օլմուչ կիպի կէօթէրիպ՝ էպրի եաղ-
լարըա եաղըլըչ պիր քիթապ չըպարմըչ ըտը . քի լի-
մաննըր քիմսէ աննամատըղնտան թէրճիւմէսի տէ քէն-
տիսինէ գալմըչ ըտը : Այու առեմ՝ կէրէք Եմերիկատա
վէ կէրէք Նւրոբոննը պիր քաչ մաճալնտէ քէնտի նէվ
իճատ թալիմաթնըր կէրէք քէնտիսի առալէթէն վէ կէ-
րէք տիւերի վասէթատըղըա վէքնալէթէն էօյրէթմէքտէ
խտի : Ենճագ պու կիւնլէրտէ Եմերիկատան կէլէն խա-
պէրլէրէ կէօրէ՝ պունլարն մէրքէղ էթտիքլէրի Ուզաճ
այալէթի շիմտի թէմէքիւն էթմէյէ ույմաղ պիր մէմէ-
քէթ օլուպ՝ տաղըմաղա մէճպուր օլմուչլար : Պիր
թարափտան քօլէրա իլէթի ինսանլարը էօլտիւրիւր . պիր
թարափտան թարալարընա ճէօիմ չէքիրիէ տիւշմիւչ՝ տաղ
գալանլարն նափաղասընը թէլէֆ էտէր . վէ պու գըլթ-
ըղ՝ կիւնտէն կիւնէ ախէր տէլարլէրանն կէլէնլէրին
չօղլուղոնա պաքարադ զիյատէսիլլէ արթաճադ կէօ-
րիւնլէր : Պիր թարափտան տախի , Ուզաճ այալէթին
տէն միւճդէմիի Եմերիկայէ կիտէճէք հօլ իւզերինտէ
գոյաղըգ տաղարըն (Սօնդանլը իօշէօղ) պօղնղարընը
Եմերիկանն հապանիլէրի թուլթմուչ օլուպ քիմսէ կէ-
չիւրմըլէր . էլլէրինէ կէլէն քիմսէլէրին մալնի գապթ
էտիպ քէնտիլէրինի տէ եէսիր թուլթարը : Վէնտի

իջերինտէ պուլունան տէշ էհլի գայֆեսինտէ տէ քէմալ տէրէճէ խօշնու թսու զոռգ կէօրիւնիւպ , պազը հալա տիսաթէ նազարէն չօզլարը էկէր քիֆապէթ էտէճէք միգտարի ագճէլէրի օլսա՝ էհլիալլարընը վէ պիրատէրլէ- իրնի վէ փէտէրլէրինի օրատա պրտգըպ՝ հալընը քէնտի- լէրի կէլտիքլէրի եէրէ ալտէթ իթմէյի կէօզլէրինէ ալմըշ տըրլար : Պոնըլար պէօյլէ իքէն տախի՝ Սօմօն մէզ- հէպինին չօգ քարոզիչլէրի հալէա շիմտի Խնկիլթէռա տա վէ Լարորանըն Հիմալ թարաֆը մէմալիքլէրինտէ տօլաշըպ ատամ այարթմաղա վէ քէնտի մէզհէպլէրինէ չէվիրմէղէ չարըշմագտա տըրլար :

— «Լիւեօրք շէհրին քայլէ նամ ղադէթա- քը , Եմրիկ ս միւէլլիֆլէրինտէն Պանքրօֆգ նամ մէշ- հուր խլիմին քրօդէսդան մէզհէպինի թէրք էտիպ Հռո- մա քիլիսէսինին իթիգատընը գապուլ էթմիշ օլտուղու- նու խապէր վէրիր :

ՉԻՆ . Եննի կէլէն խապէրլէր միւճիպինճէ՝ ա- սըլլոր գուվլէթ պուլուպ՝ չայ ախզ ու իթասը էտէն շէ- հիրլէրին չօղունու պասմըշար վէ էլէ կէշիրմիշլէր . վէ պու ղափղա վէ ղալէպէ մինասիպէթիյլէ պու սէնէ չայ վէ իփէք հասըլա կէլմէմիշ օլտուղունտան՝ պու իքի նէվ մաթահըն պու սէնէ ազ օլմասը աշիքեար՝ օլմուշտուր :

